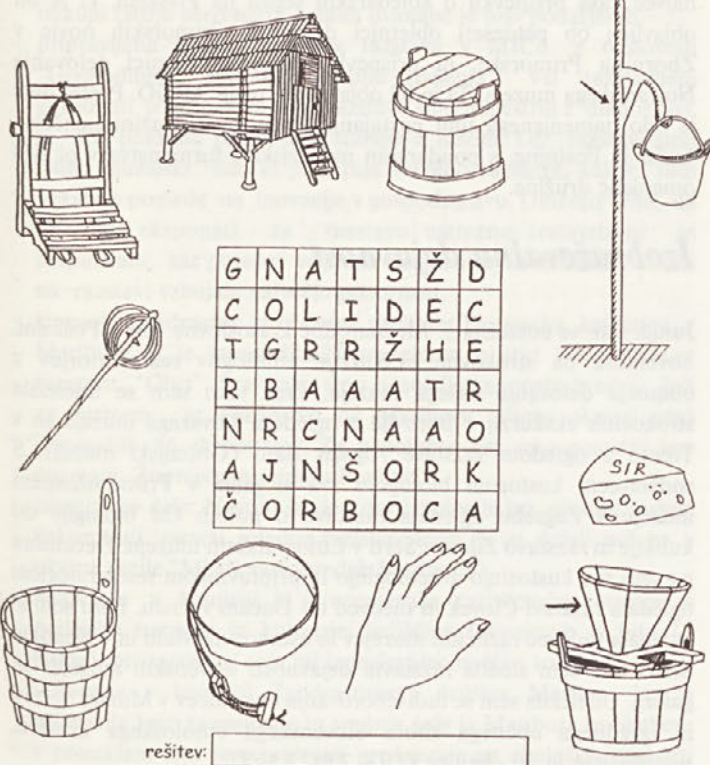

KAJ VSE JE SPREMLJALO MAJERJA V ŽIVLJENJU NA PLANINI?

Med razstavljenimi predmeti poišči vse tiste, ki jih prikazujejo ilustracije in ugotovi, kako se imenujejo! Vsa imena so že vpisana v spodnji razpredelnici, le najti jih moraš. Išči jih v vse smeri: navzgor, navzdol, levo, desno in v diagonalo ter jih prečrtaj. Nekaj črk bo ostalo neprečrtanih. Brane po vrsti sestavljajo rešitev te osmerosmerke.

G	N	A	T	S	Ž	D
C	O	L	I	D	E	C
T	G	R	R	Ž	H	E
R	B	A	A	A	T	R
N	R	C	N	A	A	O
A	J	N	Š	O	R	K
Č	O	R	B	O	C	A

rešitev: _____

Poišči ta predmet in ugotovi, čemu je služil!

Magda Peršič

POROČILO ETNOLOŠKEGA ODDELKA NOTRANJSKEGA MUZEJA POSTOJNA ZA LETO 1997

Na etnološkem oddelku Notranjskega muzeja sem zaposlena kot edina etnologinja. Do aprila mi je pri urejanju dokumentacije pomagala delavka, zaposlena preko javnih del. Naloga kustosinje etnologinje je, da skušam zapolniti vrzeli na etnološkem področju, zlasti v dokumentaciji, ki so nastale v zadnjih petdesetih letih delovanja muzeja. Ob tem pa si prizadevam delovati v skladu s sodobnimi muzeološkimi usmeritvami, vezanimi na prihodnost oddelka v okviru muzeja. Seveda je jasno, da se zaradi neurejenih del in nalog v muzeju (regionalizacija, kadrovske problem) in zaradi "neofolklorističnega kaosa" (povečano zanimanje širše javnosti za t. im. folklorne elemente, ko posamezniki prihajajo v muzej po "osnovno dokumentacijo" za trženje le-teh, v prepričanju, da bo kustos vzel iz predala elaborat za njihovo dejavnost ali načrt za prenovo hiše in bil pri tem seveda nadvse hvaležen, da so sploh pomislili na obisk v muzeju in tako poskrbeli za njegovo zaposlitev) ne morem poglobiti v določeno etnološko problematiko oziroma raziskovalno delo v okviru posameznih etnoloških polj. Tako mi poleg del, za katera nisem usposobljena oziroma niso v opisu del in nalog kustosa (oblikovanje, tehnična dela, marketing, animacija, administracija...), ostane največ 40 odstotkov časa za strokovno delo (teren, dokumentacija, razstave...), od katerega je raziskovalnega in izobraževalnega dela največ 6 odstotkov. Zaradi takih in drugačnih okoliščin, ki obsegajo širšo muzejsko politiko s poudarjeno regionalizacijo in o katerih na tem mestu ne bi govorila, je moje delovanje odvisno od trenutnih okoliščin in izpolnjevanja naročil, ki prihajajo od zunaj: ad hoc razstave, raziskave, svetovanje...

Za projekte oziroma naloge, ki jih oblikujem v vsakoletnih programih dela, ni finančnih sredstev, zato ostajajo **načrti dela nerealizirani**. Naj naštejem samo nekaj teh projektov iz programa za leto 1997: pridobivanje predmetov v zvezi s polharstvom, ribiško kulturo, bloškim smučanjem, obiskovalci jam... Prav tako je bilo okrnjeno terensko in raziskovalno delo na tem področju. Nerealizirani sta ostali priprava CD-roma o ribiški kulturi na Cerkniškem jezeru in postavitve stalne razstave na to temo v Kravanjevi hiši v Cerknici. Prav tako mi je bilo zaradi neposluha znotraj organizacije onemogočeno izobraževanje - izpopolnjevanje muzeološkega znanja na Mednarodni poletni muzeološki šoli (ISSOM) v Brnu (nadaljevalni tečaj).

V sklopu **redne dejavnosti** etnološkega oddelka ostaja med osnovnimi nalogami evidentiranje etnološke premične dediščine v družbeni in zasebni lasti. Tako je bilo dokumentiranih oziroma s programom MODES računalniško obdelanih 136 predmetov. V Fužini (Grahovo), kjer naj bi bila bodoča muzejska dependansa, je bilo inventariziranih 73 predmetov. Diateka se je povečala za 500, fototeka pa za 150 novih enot. Okrnjenemu raziskovanju ribiške kulture na Cerkniškem jezeru, polharstva v Loški dolini, obiskovalcev podzemnega sveta postojnsko-pivške regije se je v preteklem letu pridružila raziskava letnih šeg in velikonočnih običajev na Pivškem. Opravila sem 43 terenskih dni.

Razstavna dejavnost

V mesecu marcu smo na etnološkem oddelku skupaj s Kmetijsko svetovalno službo Postojna (KVZ Nova Gorica) na pobudo občine Pivka pripravili občasno razstavo Velika noč na Pivškem. Razstavljeni predmeti niso bili muzejski eksponati, temveč so bili pridobljeni posebej za razstavo; članice Aktiva kmečkih žena Pivka in Postojna so pripravile velikonočne kruhe in značilne sestavine velikonočnih dobrot s Pivškega, posamezni informatorji so pripravili 12 različnih šopov, žegnov in butar, 19 posameznikov je za razstavo posodilo predmete (skrinja, mize, posoda, prti, zajci, slama, seno...), kar 28 posameznikov in skupin pa se je udeležilo natečaja za izbor najlepših pirhov po oceni obiskovalcev. Po končani razstavi so bili izdelovalci najlepših pirhov nagrajeni. Ob razstavi je vseskozi potekala spremljevalna dejavnost (delavnice): praskanje pirhov, priprava oblatov, sekanje pirhov... Odziv na razstavo in spremljajočo dejavnost je bil zelo dober, saj si je v štirih dneh razstavo ogledalo in v spremljajočem programu sodelovalo 3600 obiskovalcev. Prav tako kot predhodne razstave na etnološkem oddelku je bila tudi ta razstava narejena po načelu "eden za vse": pri tehnični izvedbi določenih elementov predstavitve sta mi pomagala delavca, zaposlena preko javnih del, s pospeševalko Kmetijske svetovalne službe sva usklajevali delo z Aktivom kmečkih žena, pri končni postavitvi pa so mi priskočili na pomoč prijatelji. Finančno razstava ni bremenila muzejskega proračuna, saj so stroške v celoti krila sredstva sponzorjev. Pri tem seveda "samoumevno" ni bilo upoštevano delo kustosa in dveh delavcev, zaposlenih preko javnih del (nadure, dnevnice, kilometrini, avtorski honorar...). Tudi v tem primeru, ko je bil muzej izvajalec naročila, se je pri trženju muzejske dejavnosti žal pokazal velik razkorak med teorijo in prakso, nenazadnje tudi zaradi nekako zakoreninjene predstave o muzejih kot humanitarnih ustanovah.

Januarja (22.-24.) sem se kot sodelavka udeležila otvoritve razstave Kras v Korotanu na Dunaju, ki jo je pripravil Goriški muzej, prav tako sem se maja udeležila Muzejskega sejma v Ljubljani. Kot koordinatorske priprave gradiva za predstavitev Notranjskega muzeja na CD-romu (v organizaciji Muzeja novejšje zgodovine iz Ljubljane) sem oblikovala končno podobo predstavitve.

Pedagoško animacijska dejavnost

Med letom sem za domače in tuje skupine ter posameznike organizirala več strokovnih ekskurzij s predavanji, predstavitvijo delovanja muzeja, terenskim ogledom območja delovanja oddelka in depandans.

Od 29. 9 do 7. 10 sem bila mentorica študentki etnologije pri obvezni praksi.

Decembra sem v sodelovanju z Biotehniško fakulteto organizirala predavanje o dandrolski analizi za potrebe muzeja.

Sodelovala sem s Kmetijsko svetovalno službo pri organiziranju predavanj, tečajev (širarstvo, zdrava hrana...).

Petič zapovrstjo sem sodelovala v Zgodovinski komisiji za ocenjevanje raziskovalnih nalog mladih raziskovalcev zgodovine pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije. Sodelovala sem z etnografskim krožkom OŠ M. Vilhar iz Postojne, z Gozdarsko in Glasbeno šolo iz Postojne, Društvom kmečkih žena Pivka in Postojna, Kmetijsko svetovalno službo Postojna, Turističnim društvom Loška dolina, Inštitutom za raziskovanje Krasa, z muzeji in etnologi po Sloveniji in v tujini.

Bila sem gostja Radia 94, kjer sem predstavila koledarske šege s

Pivškega, razstavno dejavnost etnološkega oddelka in delo muzeja nasploh.

Publicistična dejavnost

Poleg krajših prispevkov sem zaradi predhodnih raziskav namenila največ časa prispevku o koledarskih šegah na Pivškem, ki je bil objavljen ob petdeseti obletnici delovanja Primorskih novic v Zborniku Primorske, in prispevku o petdesetletnici delovanja Notranjskega muzeja. Ta je bil objavljen v reviji ARGO. Precej dela je bilo namenjenega tudi nastajanju zloženke o družini Lenček - Čufar iz Postojne, s poudarkom na raziskavi furmanstva v okviru omenjene družine.

Izobraževalna dejavnost

Junija sem se udeležila 5. Mednarodne krasoslovne šole v Postojni, novembra pa strokovne ekskurzije etnologov restavratorjev z območja delovanja našega muzeja. Prav tako sem se udeležila strokovnih ekskurzij v Borovlje z ogledom Lovskega muzeja in v Trento z ogledom razstave Alpsko zlato (Gorenjski muzej). S sodelavcem kustosom biologom sva si julija v Prirodoslovnem muzeju v Zagrebu ogledala razstavo o polhih Od biologije do kuhinje in razstavo Zdenke Serti v Etnografskem muzeju. Decembra pa sem si s kustosinjo arheologinjo in pripravnikom restavratorjem ogledala razstavi Človek in medved ter Dačani v Trstu. Lani sem si ogledala tudi več različnih muzejev in ustanov na Malti in v Neaplju. Skozi leto sem sledila razstavnim dejavnostim slovenskih muzejev in galerij. Udeležila sem se tudi Zborovanja muzealcev v Murski Soboti in izrednega občnega zbora Slovenskega etnološkega društva, predstavitve in 50 - letnice IZRK ZRC SAZU...

Poleg dela etnologinje sem kot bibliotekarka in vodja muzejske knjižnice odgovorna za inventarizacijo tekočega knjižnega gradiva.

Tone Petek

DELOVNO POROČILO ETNOLOŠKEGA ODELKA POKRAJINSKEGA MUZEJA MARIBOR

Delo v etnološkem oddelku je obsegalo najprej stalne zadolžitve - skrb za stalno zbirko in depo, urejanje etnološke kartoteke, fototeke, negativoteke in diateke ter delo na inventarni knjigi. Posamezna dela je opravljal Tone Petek, višji kustos etnolog:

- dokumentiranih in vpisanih v evidenčno knjigo je bilo 180 novo posnetih negativov in 140 fotografij. Omeniti moramo, da so v oddelčni fototeki tudi fotografije brez negativov, ki so bile prevzete na terenu ali od drugih institucij. Prav tako je bil pregledan in dokumentarno dopolnjen fond risanege gradiva, ki ga hrani oddelek. Poleg tega so bili ustrezno dokumentirani diapozitivi in sicer 180 komadov.
- inventarizirani in vpisani v inventarno knjigo so bili novopridobljeni eksponati, kakor tudi nekateri predmeti s